

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Súkromná stredná odborná škola podnikania
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Súkromnej strednej odbornej škole podnikania Zvolen
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z833
6. Názov pedagogického klubu	Posilnenie globálnych kompetencií v oblasti ľudských a občianskych práv
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	18.01.2023
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Budova školy-miestnosť odbornej prípravy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Gabriela Putnoková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.skolapodnikania.sk
11. Manažérske zhrnutie: Kľúčové slová: - Manželstvo Krátka anotácia: Učítelia sa na stretnutí zaoberali manželstvom ako právnou a spoločenskou inštitúciou, ktorá tvorí legislatívny základ pre rodinu. Učítelia analyzovali mdefiníciu a účel manželstva, jeho formy, možnosti vzniku a zániku.	

12. Hlavné body stretnutia

1. Definícia manželstva

Manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených zákonom. *Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.*

2. Účel manželstva

Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

3. Poznanie zdravotného stavu

Muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len „snúbenci“), majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav.

4. Uzavretie manželstva

§ 2

Manželstvo sa uzaviera súhlasným vyhlásením (ďalej len „vyhlásenie“) snúbencov pred orgánom obce alebo mestskej časti, ktorá vedie matriku (ďalej len „matričný úrad“), alebo pred orgánom registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti (ďalej len „orgán cirkvi“). Snúbenci verejne a slávnostným spôsobom v prítomnosti dvoch svedkov vyhlásia, že uzavierajú manželstvo.

§ 3

Štátny občan Slovenskej republiky môže v cudzine uzavrieť manželstvo podľa tohto zákona pred orgánom Slovenskej republiky na to určeným.

5. Povinnosti pred uzavretím manželstva

(1) Snúbenci sú povinní pred uzavretím manželstva predložiť zákonom ustanovené doklady.

(2) Snúbenci pri uzavieraní manželstva súhlasne vyhlásia, že im nie sú známe okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva a že poznajú svoj zdravotný stav.

(3) Snúbenci pri uzavieraní manželstva pred matričným úradom alebo pred orgánom cirkvi aj súhlasne vyhlásia, či:

- a) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom,
- b) si ponechajú svoje doterajšie priezviská, alebo
- c) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom a jeden z nich si zároveň ako druhé priezvisko v poradí ponechá svoje doterajšie priezvisko; snúbenec, ktorý už má dve priezviská, uvedie, ktoré z doterajších priezvisk bude uvedené ako druhé priezvisko v poradí po uzavretí manželstva.

(4) Ak si snúbenci ponechajú svoje doterajšie priezviská podľa odseku 3 písm. b), súhlasne vyhlásia, ktoré z ich priezvisk bude priezviskom spoločných detí. Ak

snúbenci urobia vyhlásenie podľa odseku 3 písm. c), priezviskom ich detí bude spoločné priezvisko rodičov.

(5) Kto chce uzavrieť druhé a ďalšie manželstvo, je povinný preukázať, že jeho skoršie manželstvo zaniklo alebo že súd rozhodol o tom, že manželstvo je neplatné.

(6) Príslušný orgán podľa § 2 a 3 môže od predloženia zákonom ustanovených dokladov upustiť, ak je ich zadováženie spojené s ťažkou prekonateľnou prekážkou.

6. Okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva

§ 9

Manželstvo nemožno uzavrieť **so ženatým mužom alebo s vydatou ženou**; v takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

§ 10

Manželstvo nemožno uzavrieť **medzi predkami a potomkami a medzi súrodencami**; to isté platí o príbuzenstve založenom osvojením. V takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

§ 11

(1) Manželstvo nemôže uzavrieť **maloletý**. Súd môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletému staršiemu ako 16 rokov. Bez povolenia súdu je manželstvo neplatné. V takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

§ 12

Manželstvo nemôže uzavrieť **osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony** - len s povolením súdu.

7. Nevzniknutie manželstva

Manželstvo nevznikne, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva:

- a) bolo vynútené násilím,
- b) urobila maloletá osoba mladšia ako 16 rokov,
- c) bolo urobené pred nepríslušným matričným úradom, starostom alebo primátorom, alebo poslancom.
- d) bolo urobené pred cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou, ktorá nie je registrovaná podľa osobitného predpisu, alebo ak bolo vyhlásenie o uzavretí manželstva urobené pred osobou, ktorá nebola oprávnená vykonávať činnosť duchovného registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- e) bolo urobené v cudzine pred orgánom, ktorý na to nebol určený, alebo
- f) urobil zástupca bez platného plnomocenstva alebo ak došlo k odvolaniu plnomocenstva podľa tohto zákona.

8. Vzťahy medzi manželmi

§ 18

Manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

§ 19

(1) O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

(2) O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

(3) Na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

§ 20

Každý z manželov je oprávnený zastupovať druhého manžela v bežných veciach, najmä prijímať za neho bežné plnenia. Konanie jedného z manželov pri obstarávaní bežných vecí rodiny zaväzuje obidvoch manželov spoločne a nerozdielne.

9. Zánik manželstva smrťou

(1) Manželstvo zaniká smrťou alebo vyhlásením jedného z manželov za mŕtveho. Ak bol jeden z manželov vyhlásený za mŕtveho, manželstvo zaniká dňom, keď rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho nadobudne právoplatnosť.

(2) Ak bolo rozhodnutie o vyhlásení jedného z manželov za mŕtveho zrušené, neobnoví sa zaniknuté manželstvo, ak manžel toho, kto bol vyhlásený za mŕtveho, uzavrel medzitým nové manželstvo.

10. Rozvod manželstva

§ 22

K zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

§ 23

(1) Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

(2) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

(3) Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

11. Formy manželstva

***monogamické** – manželská forma, v ktorej každý zo zúčastnených manželov nemá súčasne viac ako jedného partnera.

- * **polygamické** – spolužitie s viacej ako jedným partnerom (polygamia, bigamia)
- **polygynické** – spolužitie 1 muža a viacerých žien, polygynia (alebo mnohoženstvo) je typ manželstva, v ktorom spolunažívajú jeden muž a dve alebo viaceré ženy - 80 % svetových spoločností
- **polyandrické** – spolužitie 1 ženy a viacerých mužov, polyandria (mnohomužstvo) je manželský vzťah medzi jednou ženou a viacerými mužmi. Vyskytuje sa v dvoch variantoch – buď vo fratelárnej, kedy sú manželia súrodencami, alebo asociovanej (tiež nazývaná združená), kedy manželia súrodencami nie sú - menej než 1% a to v oblastiach Tibetu a Nepálu, v Indii
- **skupinové manželstvo** - forma manželstva, kde spolu žije skupina mužov so skupinou žien. Skupinové manželstvá sú založené na spoločnom vlastníctve manželského a sexuálneho partnera, majetku a obydlia (Izrael)
- **avunkulárne manželstvo** - manželstvo medzi ujom a neterou, alebo tetou a synovcom (ide o tretí stupeň pokrvného príbuzenstva, t. j. osoby v takomto vzťahu zdieľajú 25 % genetickej informácie). V niektorých štátoch ako napríklad Spojené štáty americké (s výnimkou štátu New York), či Spojené kráľovstvo je takéto manželstvo zakázané, v iných, vrátane Slovenska, či Česka, zákon takéto manželstvo nezakazuje.
- **detское manželstvo** - manželstvo, v ktorom jedna alebo obe zúčastnené osoby majú vek nižší ako 18 rokov. Existujú však výnimky týkajúce sa najmä dievčat; na Slovensku je možné výnimočne povoliť manželstvo maloletému staršiemu ako 16 rokov, napríklad ak dievča otehotnelo.
- **druhé (následné) manželstvo** - manželstvo, ktoré je pre človeka druhé, alebo viaceré v poradí a vzniká po ukončení predchádzajúceho manželstva rozvodom, alebo smrťou jedného zo zosobášených.
- **výmenné manželstvo** - Výmenné manželstvo – manželstvo, ku ktorému dôjde výmenou neviest medzi rodinami. Takýto typ manželstva sa vykonáva najmä v islamských spoločnostiach v Pakistane a Afganistan.

12. Formy uzavretia manželstvo

Občiansky (civilný) sobáš je prehlásením o uzavretí manželstva pred orgánom štátu. Orgánom štátu v tomto prípade môže byť obecný úrad poverený viesť matriku;

Cirkevný sobáš je prehlásením o uzavretí manželstva pred autoritou registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

13. Závěry a odporúčania:

Na záver učitelia skonštatovali, že manželstvo je historicky zaužívaná a inštitucionalizovaná forma partnerského vzťahu. V súčasných spoločenských, kultúrnych a ekonomických podmienkach tvorí na Slovensku prevládajúcu formu spolužitia. Manželstvo je väčšinou uzatvárané s očakávaním, že sa v takomto právne legalizovanom vzťahu narodia deti. História nepozná lepšiu inštitúciu na výchovu detí a optimálny psychický, fyzický a sociálny vývin ich osobnosti ako je práve manželstvo. V tomto duchu je potrebné viesť žiakov v rámci všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetov.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Gabriela Putnoková
15. Dátum	18.01.2023
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Pavel Michalik
18. Dátum	19.01.2023
19. Podpis	